

Dokument: **Ekspertyza przyrodnicza z inwentaryzacji ornitologicznej i chiropterologicznej budynku szkoły w Chrzęstawie Wielkiej**

Autorzy: Katarzyna Jasnosz, Radosław G. Urban

Zamawiający: **Gmina Czernica**
ul. Kolejowa 3, 55-003 Czernica

Wykonawca: **LOXIA pracownia przyrodnicza**
ul. Chłopska 46, 55-080 Smolec

Smolec, 9 czerwca 2016 r.

Nazwa dokumentu: **Ekspertyza przyrodnicza z inwentaryzacji ornitologicznej i chiropterologicznej budynku szkoły w Chrzęstawie Wielkiej**

Zespół autorski: Imię i nazwisko:

Podpis:

mgr Katarzyna Jasnosz

mgr Radosław G. Urban

Data i numer umowy: **Zlecenie z dn. 03.06.2016 r., GKil.272.1.66.2016.AR**

Wersja dokumentu: **I**

Data dokumentu: **09.06.2016 r.**

Zalecany sposób cytowania: **Jasnosz K., Urban R. G. 2016. Ekspertyza przyrodnicza z inwentaryzacji ornitologicznej i chiropterologicznej budynku szkoły w Chrzęstawie Wielkiej. LOXIA, Smolec.**

Pieczęć i podpis wykonawcy:

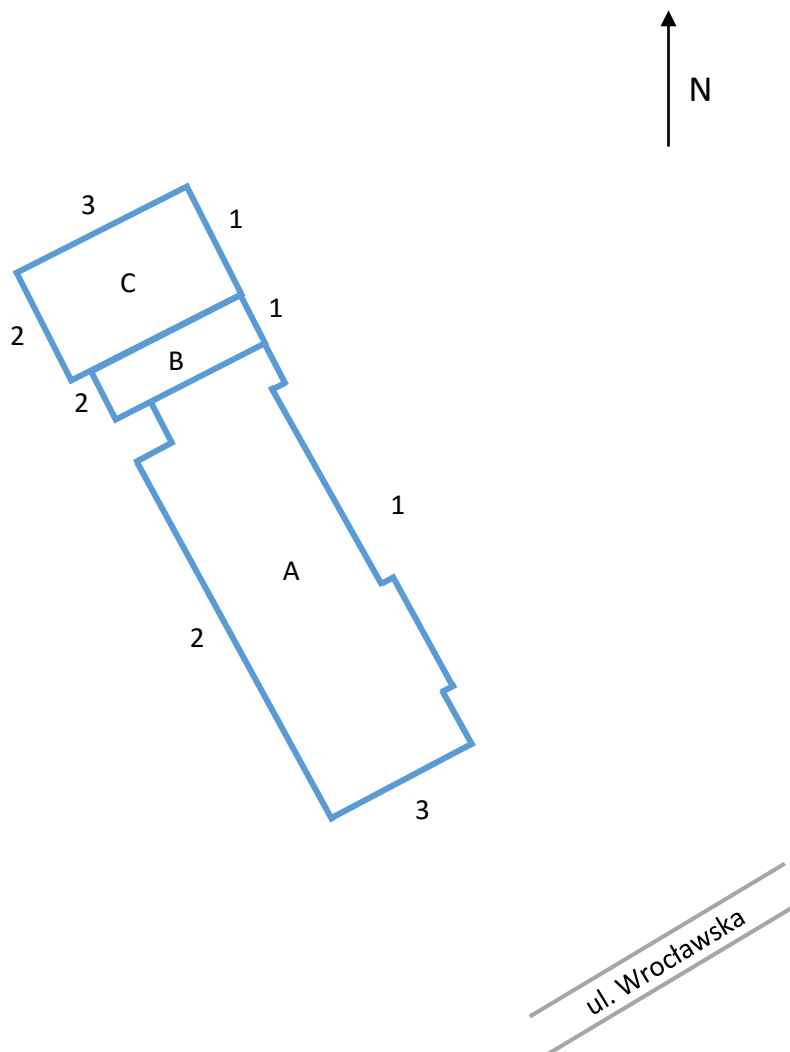

LOXIA Katarzyna Jasnosz
ul. Chłopska 46, 55-080 Smolec
powiat wrocławski, woj. dolnośląskie
e-mail: biuro@loxia.pl, www.loxia.pl
tel. +48 (71) 307 21 20, fax. +48 (71) 707 21 79
NIP 8971757891, REGON 361558478

OBIEKT

Nazwa: **Zespół Szkół w Chrzóstawie Wielkiej**
Typ: Budynek użyteczności publicznej
Lokalizacja: ul. Wrocławska 19, 55-003 Chrzóstawa Wielka
Zaawansowanie prac: Budynek przed wykonaniem prac termomodernizacyjnych

SCHEMAT

METODYKA

Chiropterologia: W dniu 6 czerwca 2016 r. wykonano dzienną i wieczorną kontrolę chiropterologiczną celem stwierdzenia, czy budynek jest (lub może być) wykorzystywany przez nietoperze. Budynek posiada strych w części głównej budynku (część A), który poddano kontroli. Piwnice budynku są zagospodarowane w związku z tym nie były kontrolowane. Zewnętrzne części budynku poddano ocenie wizualnej. Zwracano uwagę na występowanie szczelin i szpar, w których mogą przebywać nietoperze oraz otworów prowadzących do budynku, które mogą stanowić wloty nietoperzy. Wszystkie potencjalne kryjówki, które można było sprawdzić z powierzchni ziemi

zostały sprawdzone. Poszukiwano zarówno nietoperzy przebywających w budynku, jak i śladów świadczących o ich obecności w przeszłości. Nasłuchiwano głosów socjalnych, które mogą wydawać osobniki przebywające w kryjówkach. Przeprowadzono wieczorne obserwacje aktywności nietoperzy na budynku. Wykonano dokumentację fotograficzną.

Ornitologia: W dniu 6 czerwca 2016 r. wykonano dzienną i wieczorną kontrolę ornitologiczną budynku celem stwierdzenia, czy budynek jest (lub może być) wykorzystywany przez ptaki. Zewnętrzne części budynku poddano ocenie wizualnej z wykorzystaniem sprzętu optycznego (lornetka, luneta). Szczególną uwagę zwracano na otwory i szczeliny, które mogą stanowić miejsca gniazdowe dla ptaków gnieźdzących się na budynku. Wieczorem w godzinach powrotu jerzyków *Apus apus* do gniazd przeprowadzono obserwację ścian budynku celem sprawdzenia, czy budynek wykorzystywany jest przez ten gatunek ptaka. Kontrolę poddano również strych znajdujący się w części głównej budynku (części A). Wykonano dokumentację fotograficzną.

WYNIKI

- Chiropterologia:
- **W trakcie kontroli stwierdzono ślady wykorzystywania budynku przez nietoperze.**
 - Na strychu budynku, w dwóch miejscach, stwierdzono odchody nietoperzy.
 - W pobliżu miejsc gdzie odnaleziono odchody stwierdzono szczeliny pomiędzy blachą dachową a ścianą budynku. Szczeliny te mogą służyć nietoperzom jako wloty na strych budynku.
 - Nie stwierdzono obecności nietoperzy w budynku w trakcie kontroli. Podczas kontroli wieczornej nie zarejestrowano wylotów nietoperzy z budynku.
 - Prawdopodobnie strych był/jest wykorzystywany przez nietoperze w innych porach roku.
 - Na podstawie pozostawionych śladów można przypuszczać, że budynek był wykorzystywany przez gacka brunatnego *Plecotus auritus*.
- Ornitologia:
- **W trakcie kontroli stwierdzono:** 8 miejsc gniazdowania wróbla *Passer domesticus*, 3 gniazda kopciuszka *Phoenicurus ochruros*, 1 miejsce gniazdowania jerzyka *Apus apus*, 8 gniazd wykorzystywanych przez jaskółki oknówki *Delichon urbicum*.
 - **Wróbel** - gniazda i miejsca gniazdowania znajdują się na: ścianie A1 budynku – 4 gniazda, ścianie A2 budynku – 1 gniazdo, na ścianie C3 budynku (ściana boczna sali gimnastycznej) w gniazdach oknówki – 3 miejsca gniazdowania.
 - **Kopciuszek** - 3 gniazda (z lat wcześniejszych) znajdują się na strychu budynku.
 - **Jerzyk** - miejsce gniazdowania znajduje się w szczelinie w elewacji na ścianie C3 (boczna ściana sali gimnastycznej).
 - **Oknówka** - gniazda znajdują się na ścianie C3 (boczna ściana sali gimnastycznej).
 - Na pozostałych ścianach budynku nie stwierdzono gniazd i miejsc gniazdowania ptaków.

ZALECENIA

1. Ze względu na konieczność zniszczenia siedliska ptaków (8 miejsc gniazdowania wróbla, 3 gniazda kopciuszka, 1 miejsce gniazdowania jerzyka, 8 gniazd wykorzystywanych przez jaskółki) oraz siedliska nietoperzy - gacka brunatnego (dwa miejsca zlokalizowane na strychu) wymagane jest wystąpienie do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu o wydanie zezwolenia na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków zwierząt objętych ochroną. Zalecamy, aby niniejszy raport stanowił załącznik do ww. wniosku.
2. Zniszczenie siedlisk ptaków i nietoperzy może nastąpić wyłącznie po uzyskaniu decyzji RDOŚ we Wrocławiu pod warunkami w niej określonymi.
3. Zaleca się, aby prace przy niszczeniu siedliska ptaków przeprowadzić poza sezonem lęgowym tj. przed 1 marca lub po 15 października. Przeprowadzenie niszczenia i/lub zamykania dostępu do schronień ptaków w sezonie lęgowym (1 marca – 15 października) można wykonać wyłącznie po potwierdzeniu przez ornitologa faktu zakończenia lęgów.
4. W związku ze stwierdzeniem śladów bytowania nietoperzy na strychu budynku wszystkie prace w jego obrębie, jak również ocieplanie ścian przylegających do blachy dachowej budynku należy przeprowadzić pod nadzorem chiropterologa.
5. Zaleca się, aby prace związane z niszczeniem siedlisk ptaków i nietoperzy wykonywane były pod nadzorem ornitologicznym i chiropterologicznym, który powinien potwierdzić, że zniszczenie danego siedliska w danym czasie może zostać wykonane w sposób bezpieczny dla ptaków i nietoperzy.
6. Proponowaną kompensacją za utracone siedliska/gniazda jest zastosowanie skrzynek lęgowych dla ptaków i schronów dla nietoperzy w liczbie co najmniej równiej liczbie siedlisk/gniazd przeznaczonych do zniszczenia. Proponuje się wywieszenie w ramach kompensacji: 8 budek dla wróbla, 3 budki półotwarte dla kopciuszka, minimum 3 budki dla jerzyka (ze względu na preferencje jerzyka do gniazdowania kolonijnego), półki lęgowe dla oknówki na całej szerokości ściany C3 wraz z co najmniej trzema sztucznymi gniazdami (w celu zachęcenia ptaków do gniazdowania) oraz co najmniej dwa podtynkowe schrony dla nietoperzy. Ze względu na większą trwałość, w porównaniu do budek drewnianych, proponujemy wykorzystanie konstrukcji z trocinobetonu. Budki i schrony należy rozmieścić w miejscach dogodnych dla ptaków i nietoperzy, uzgodnionych z ornitologiem i chiropterologiem.
7. W przypadku stwierdzenia obecności nietoperzy i lub ptaków w trakcie prowadzenia robót budowlanych należy przerwać wykonywanie prac w danym miejscu i niezwłocznie powiadomić specjalistę przyrodnika (ornitologa/chiropterologa), który określi bezpieczny dla ptaków/nietoperzy sposób postępowania. Na potrzeby remontu budynku kontakt ze specjalistą przyrodnikiem można uzyskać bezpośrednio u wykonawców niniejszego opracowania.

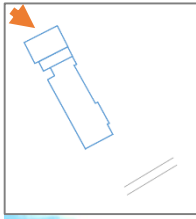
DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA - Zespół Szkół w Chrzęstawie Wielkiej

Fot. 1. Ściana A3 budynku Zespołu Szkół w Chrzęstawie Wielkiej (stan na dzień 06-06-2016 r.).

Fot. 2. Ściana A1, B1, C1 budynku Zespołu Szkół w Chrzęstawie Wielkiej (stan na dzień 06-06-2016 r.).

Fot. 3. Ściana C3 budynku Zespołu Szkół w Chrząstawie Wielkiej (stan na dzień 06-06-2016 r.).

Fot. 4. Ściana A2, B2, C2 budynku Zespołu Szkół w Chrząstawie Wielkiej (stan na dzień 06-06-2016 r.).

Fot. 5. Ściana A1 budynku Zespołu Szkół w Chrzęstawie Wielkiej. Żółtą strzałką zaznaczono lokalizację gniazda wróbla (stan na dzień 06-06-2016 r.).

Fot. 6. Ściana A1 budynku Zespołu Szkół w Chrzęstawie Wielkiej. Żółtymi strzałkami zaznaczono lokalizację gniazd wróbla (stan na dzień 06-06-2016 r.).

Fot. 7. Ściana C3 budynku Zespołu Szkół w Chrząstawie Wielkiej. Żółtymi i czerwonymi strzałkami zaznaczono gniazda oknówek, białymi pozostałości po starych gniazdach oknówki. Gniazda zaznaczone żółtymi strzałkami wykorzystywane są przez oknówkę, gniazda zaznaczone czerwonymi strzałkami zajęte przez wróble. Zieloną strzałką zaznaczono lokalizację szczeliny wykorzystywanej przez jerzyki. (stan na dzień 06-06-2016 r.).

Fot. 8. Ściana C3 budynku Zespołu Szkół w Chrząstawie Wielkiej. Jedno z gniazd oknówki zajęte przez wróbla (po lewej) i jedno gniazdo oknówki wykorzystywane przez oknówkę (po prawej) (stan na dzień 06-06-2016 r.).

Fot. 9. Strych części A budynku Zespołu Szkół w Chrzęstawie Wielkiej (stan na dzień 06-06-2016 r.).

Fot. 10. Strych części A budynku Zespołu Szkół w Chrzęstawie Wielkiej (stan na dzień 06-06-2016 r.).

Fot. 11. Strych części A budynku Zespołu Szkół w Chrzęstawie Wielkiej (stan na dzień 06-06-2016 r.).

Fot. 12. Strych części A budynku Zespołu Szkół w Chrzęstawie Wielkiej. Żółtymi strzałkami zaznaczono gniazda kopciuszka (stan na dzień 06-06-2016 r.).

Fot. 13. Ślady wykorzystywania strychu części A budynku Zespołu Szkół w Chrząstawie Wielkiej przez nietoperze (stan na dzień 06-06-2016 r.).

Fot. 14. Ślady wykorzystywania strychu (odchody nietoperzy) części A budynku Zespołu Szkół w Chrząstawie Wielkiej przez nietoperze (stan na dzień 06-06-2016 r.).